

روش تحقیق در مدیریت

تأليف

دکتر رضا اسماعیل پور (دانشیار دانشگاه گیلان)

دکتر محسن اکبری (استادیار دانشگاه گیلان)

هانی نیکوکار (کارشناسی ارشد مدیریت)

۱۳۹۶

سرشناسه	: اسماعیل پور، رضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: روش تحقیق در مدیریت/ تألیف رضا اسماعیل پور، محسن اکبری،
مشخصات نشر	: رشت: موسسه آموزش عالی راهبرد شمال، انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۹ ص.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰ ریال 3-1-94892-600-978:
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	مدیریت - تحقیق - روش شناسی
موضوع	: Management - Research -- Methodology
موضوع	: تحقیق - روش شناسی
موضوع	: Research -- Methodology
شناسه افزوده	: اکبری، محسن، ۱۳۵۶- نیکوکار، هانی، ۱۳۶۷
رده بندی سگره	: HD ۱۳۹۶ ۳۰/۴ الف ۵
رده بندی دیویی	: ۶۵۸ / ۰۰۷۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۶۴۰۴۱۰

نام کتاب	روش تحقیق در مدیریت
تألیف	: دکتر رضا اسماعیل پور، دکتر محسن اکبری، هانی نیکوکار
ناشر	: نشر راهبرد شمال
چاپ	: ۱۳۹۶ اول
چاپخانه و صحافی	: سورنا
لیتوگرافی	: راهبرد شمال
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال
شمارگان	: ۱۰۰۰
شابک	: ISBN 978-600-94892-1-3 ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۸۹۲-۱-۳

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مرکز نشر و پخش: رشت - جاده لاکان - بلوار پروفسور سمیعی - موسسه آموزش عالی راهبرد شمال

تلفن: ۳۳۴۴۰۵۵۵ نمابر: ۳۳۴۲۴۸۴۳ همراه: ۰۹۱۱۷۶۰۵۶۲۷

E-mail: Shahmohammadi@rahbordshomal.ac.ir

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: کلیات پژوهش
۱۵	مقدمه
۱۵	منابع شناخت
۱۶	دیدگاه‌های شناختی
۱۷	(۱) دیدگاه عقل‌گرایی
۱۸	(۲) دیدگاه تجربه‌گرایی یا اثبات‌گرایی
۱۸	(۳) دیدگاه استنباطی (تفهیمی)
۱۸	(۴) دیدگاه ساختاری
۲۱	(۵) دیدگاه هرمنوتیک (علم تفسیر)
۲۲	پیشینه‌ی پژوهش علمی
۲۲	مفهوم پژوهش علمی
۲۳	فلسفه‌ی پژوهش علمی
۲۴	ویژگی‌های پژوهش علمی
۲۶	ویژگی‌های پژوهشگر
۲۷	تعریف مفاهیم
۳۰	حیطه‌های شناختی و معرفتی
۳۱	ویژگی‌های علوم انسانی
۳۶	مراحل پژوهش علمی

۳۹	فصل دوم: روش‌های پژوهش
۴۱	مقدمه
۴۱	الف) انواع پژوهش‌ها بر اساس هدف
۴۱	۱) پژوهش بنیادی
۴۳	۲) پژوهش کاربردی
۴۴	ب) انواع پژوهش‌ها بر اساس ماهیت و روش
۴۵	۱) پژوهش توصیفی
۵۰	۲) پژوهش تاریخی
۵۲	۳) پژوهش همبستگی
۵۴	۴) پژوهش علی
۵۶	۵) پژوهش آزمایشی
۶۱	۵) تفاوت روش علمی و روش آزمایشی
۶۳	فصل سوم: تبیین مسئله پژوهش و تدوین فرضیه
۶۵	مقدمه
۶۵	مراحل تبیین مسئله پژوهش
۶۶	۱) تعیین و بیان موضوع پژوهش
۷۱	۲) توصیف و بیان مسئله پژوهش به صورت علمی
۷۶	۳) ارزشیابی مسئله
۷۷	تدوین فرضیه
۷۸	متغیر
۷۸	۱) انواع متغیرها بر اساس ارزش
۷۹	۲) انواع متغیرها بر اساس رابطه
۸۱	۳) انواع متغیرها بر اساس نقش
۸۱	۴) متغیرهای دو ارزشی و چند ارزشی
۸۲	۵) متغیرهای جانیبی
۸۵	فرضیه‌های پژوهش
۸۵	نقش فرضیه در پژوهش علمی
۸۶	انواع فرضیه

۸۸	ملاک‌های تدوین فرضیه خوب
۹۱	شیوه‌ی تدوین، نگارش و ارزیابی فرضیه
۹۳	فصل چهارم: نمونه‌گیری و روش‌های آن
۹۵	مقدمه
۹۵	جامعه پژوهش
۹۶	نمونه و نمونه‌گیری
۹۶	دلایل نمونه‌گیری
۹۷	ویژگی‌های یک نمونه خوب
۹۸	روش‌های نمونه‌گیری
۹۸	روش‌های نمونه‌گیری احتمالی
۹۹	(۱) نمونه‌گیری تصادفی ساده
۱۰۱	(۲) نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای
۱۰۳	(۳) نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای
۱۰۴	(۴) نمونه‌گیری مکانی
۱۰۵	(۵) نمونه‌گیری تصادفی مرحله‌ای
۱۰۵	(۶) نمونه‌گیری در درون خانوار
۱۰۶	(۷) نمونه‌گیری مادر یا پایه
۱۰۶	روش‌های نمونه‌گیری غیر احتمالی
۱۰۶	(۱) نمونه‌گیری در دسترس (آسان)
۱۰۷	(۲) نمونه‌گیری سهمیه‌ای
۱۰۷	(۳) نمونه‌گیری قضاوتی (وضعی)
۱۰۸	(۴) نمونه‌گیری گلوله برفی
۱۰۸	روش‌های برآورد حجم نمونه
۱۰۹	(۱) روش تجربی
۱۱۰	(۲) روش آماری
۱۱۲	(۳) جدول مورگان

فصل پنجم: مقیاس‌های سنجش و اندازه‌گیری متغیرها.....	۱۱۵
مقدمه.....	۱۱۷
مقیاس‌های سنجش و اندازه‌گیری متغیرها.....	۱۱۷
(۱) مقیاس اسمی.....	۱۱۸
(۲) مقیاس ترتیبی.....	۱۱۸
(۳) مقیاس فاصله‌ای.....	۱۱۹
(۴) مقیاس نسبی.....	۱۲۰
طیف سنج‌ها.....	۱۲۰
(۱) طیف بوکاردوس.....	۱۲۱
(۲) طیف لیکرت.....	۱۲۲
(۳) طیف گاتمن.....	۱۲۳
(۴) طیف افراقت منای.....	۱۲۶
(۵) طیف ترستون.....	۱۲۸
روایی و پایایی ابزار سنجش.....	۱۲۹
روش‌های سنجش پایایی.....	۱۳۳
رابطه روایی و پایایی.....	۱۳۶
فصل ششم: روش‌های جمع‌آوری داده‌ها.....	۱۳۷
مقدمه.....	۱۳۹
انواع روش‌های جمع‌آوری داده‌ها.....	۱۳۹
روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری داده‌ها.....	۱۴۰
روش‌های میدانی جمع‌آوری داده‌ها.....	۱۴۸
فصل هفتم: روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۱۸۹
مقدمه.....	۱۹۱
روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها.....	۱۹۲
(۱) روش تجزیه و تحلیل کیفی.....	۱۹۲
(۲) روش تحلیل تطبیقی.....	۱۹۴
انواع سازمان.....	۱۹۶

۱۹۷	طبقه‌بندی سطوح سازمان و مدیریت
۱۹۸	طبقه‌بندی متغیرهای سازمانی
۲۰۰	۳) روش تجزیه و تحلیل کمی
۲۰۱	آزمون‌های آماری پارامتریک و ناپارامتریک
۲۰۲	۱) ضریب همبستگی پیرسون
۲۰۴	۲) ضریب همبستگی اسپیرمن
۲۰۵	۳) ضریب همبستگی فای
۲۰۷	۴) رگرسیون خطی ساده
۲۰۸	۵) رگرسیون چندگانه
۲۰۸	۶) آزمون میانگین یک جامعه
۲۰۹	۷) آزمون دوجمله‌ای (آزمون علامت یک نمونه‌ای)
۲۱۱	۸) مقایسه میانگین دو جامعه مستقل (t-test مستقل)
۲۱۳	۹) آزمون U
۲۱۵	۱۰) آزمون مقایسه زوجی
۲۱۷	۱۱) آزمون علامت زوج - نمونه‌ای
۲۱۸	۱۲) آزمون ANOVA
۲۱۹	۱۳) آزمون H
۲۲۰	۱۴) آزمون فریدمن
۲۲۱	مدل‌یابی معادلات ساختاری (SEM)
۲۲۳	موارد استفاده‌ی مدل‌یابی معادلات ساختاری
۲۲۵	اصطلاحات مدل‌یابی معادلات ساختاری
۲۳۳	فصل هشتم: تدوین گزارش پژوهش
۲۳۵	مقدمه
۲۳۵	اصول تنظیم و تدوین گزارش پژوهش
۲۳۶	۱) صفحه عنوان
۲۳۶	۲) پیشگفتار، تشکر و قدردانی
۲۳۷	۳) فهرست مطالب
۲۳۷	۴) فهرست جداول

۲۳۷	 فصل اول: کلیات پژوهش
۲۴۰	 فصل دوم: ادبیات و پیشینه‌ی پژوهش
۲۴۰	 فصل سوم: روش پژوهش
۲۴۱	 فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش
۲۴۲	 فصل پنجم: نتیجه‌گیری، پیشنهادها و محدودیت‌های موضوع پژوهش
۲۴۲	 ۱۰) فهرست منابع و مآخذ
۲۴۲	 ۱۱) ضمایم و پیوست
۲۴۳	 اصول نوشتن مطالب در پایان‌نامه
۲۴۵	 اصول استفاده از منابع و مآخذ در پایان‌نامه
۲۴۵	 فصل اول: مستقیم
۲۴۵	 نقل قول غیر مستقیم
۲۴۶	 الگوهای رایج اجاءدهی منابع
۲۴۷	 واژگان
۲۵۵	 منابع

پیشگفتار

در طول تاریخ بشر همواره به دنبال کشف ناشناخته‌های جهان پیرامون خود بوده است و خواهد بود در این راه طولانی، تلاش‌های فراوان فردی و جمعی صورت گرفته است که به تدریج به بخشی از دانش بشر تبدیل شده است که می‌توان آن را علم پژوهش یا علم کشف حقیقت نامید. با ادغام این دانش، که به بررسی راهکارهای کشف حقیقت و پاسخگویی به سوالات و ابهامات بشری پرداخت و روشهای علمی، بدنه‌ای از دانش بشری تحت عنوان روش پژوهش علمی شکل گرفته است. علوم مختلف با استفاده از روش پژوهش علمی به دنبال کشف حقیقت در حوزه تخصص خود می‌باشند. در این راستا علم مدیریت نیز از روش پژوهش علمی بهره گرفته است.

هدف از تدوین کتاب حاضر، آموزش و روش‌های علمی به مدیران است. بر این اساس، کتاب در هشت فصل به هم پیوسته آماده شده است که فصل اول به منابع شناخت، دیدگاه‌های شناختی، مفهوم و فلسفه پژوهش علمی، ویژگی‌های پژوهش و روش‌شناسی علمی، حیطه‌های شناختی و معرفتی و ویژگیهای علوم انسانی می‌پردازد. فصل دوم کتاب، به مباحثی همچون انواع پژوهش بر اساس هدف، ماهیت و روش می‌پردازد. در این فصل انواع مختلف پژوهش با توجه به اهداف محقق، ماهیت پژوهش و روش‌های مختلف مورد استفاده پژوهشگر، بحث شده است. در فصل سوم تبیین مساله و فرضیات پژوهش، متغیرهای پژوهش و انواع متغیرهای بحث شده است. جامعه آماری، نمونه آماری و روش‌های نمونه‌گیری در فصل چهارم آمده است. در فصل پنجم، مقیاس‌های سنجش، انواع مقیاس‌ها، طیف‌سنج‌ها و روایی و پایایی ابزار سنجش ارائه شده است. در فصل ششم که با عنوان روش‌های جمع‌آوری داده‌ها آمده است، به مباحثی همچون انواع روش‌های جمع‌آوری

داده‌ها و مزایا و معایب هر کدام پرداخته است. فصل هفتم کتاب به روشهای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون‌های معمول مورد استفاده در پژوهش‌های مدیریتی پرداخته است. اصول گزارش‌نویسی، پایان نامه نویسی و ارجاع منابع در گزارشهای پژوهشی در فصل آخر ارائه شده است.

در این کتاب سعی شده است که با نگاهی جامع به نیازهای یک پژوهشگر مدیریتی، مجموعه‌ای کامل کنار هم قرار داده شود که بتواند در عین ارائه مطالب علمی، ابزارهای مورد استفاده محقق مدیریتی نیز عرضه شود. نویسندگان اعتقاد دارند که این مجموعه خالی از اشغال نیست لذا از تمامی صاحب نظران و خوانندگان کتاب دعوت می‌شود که نقطه نظرات اصلاحی خود را با ما در میان بگذارند تا در نسخه‌های بعدی این اشکالات را برطرف نماییم.

دکتر رضا اسماعیل پور (دانشیار گروه مدیریت دانشگاه گیلان)

دکتر محسن اکبری (استادیار گروه مدیریت دانشگاه گیلان)

هانی نیکوکار گوهری